

tíðindablaðið sosíalurinn

55. árg. ★ kr. 4,-

Nr. 125 ★ hósdagur 2. desember 1982

frælsi

javnaður

bróðralag

Landsstýrið hefur kúvent:

Bergholið til Sumbiar skúgv-að afturum

Er nú komið upp í bólkin av sekunderum bergholum

Landsstýrið hefur nú koyrt tað ætlaða bergholið til Sumbiar aftur um, og upp í bólkin av sokallaðum sekunderum bergholum, hóast lögtingslög er um gerð av hesum bergholum.

Hetta kom frá týsdagin, tá Páll Vang, landsstýrismaður, svaraði einum fyrispurningi frá suðuroyar-tingmonnunum Hilmari Bech, Atla Dam og Ova Mikkelsen.

Teir triggir tingmenninir spurdu, um landsstýrið ætlar at fremja lögtingslögina frá 1978 og fara undir bergholi í næsta figgarári.

Páll Vang svarar ikki spurninginum beinleiðis. Afturimóti visir hann til avtaluna í landsstýrissamgonguni frá í vár. Sambært henni skulu brúkast 15 mill. kr. í hesum valskeiðnum til sekundera bergholsgerð.

Men landsstýrið og floksformenninir, sum skulu avgera, hvar hesin peningurin skal brúkast, hava enn ikki tikið hesa avgerðina.

Fullkomilig kúvending

Aftaná at spurningurin var svaraður visti Atli Dam á, at landsstýrið hevur gjørt eina kúvending.

— Bergholið til Sumbiar er samtykt við eini lögtingslög, men nú hevur

hetta landsstýrið flutt hetta bergholið til bólkin av sekunderum bergholum og tað kann tí fara bæði aftur um Gásadal, Trøllanes og onnur sekunder berghol, segði Atli Dam.

Hann legði afturat, at hann sum tingmaður fyri Suðuroynna, ikki undir nokrum umstøðum kann góðtaka, at landsstýrið flytur Sumbiarbergholið til sama bólks sum tey sekunderu bergholini.

— Sostatt fer Sumbiarbergholið at vera við í klandrinum, um hvussu tær fimtan milliónirnar til sekunder berghol skulu nýtast, visti Atli Dam á.

Lá frammarliga

Atli Dam sigur við Sossalin, at tá landsstýris-skiptið fór fram í januar 1981, var landsstýrið komið langt áleiðis við eini prioriteringsætlan fyri bergholsgerðir.

— Eftir hesi ætlan lá bergholið til Sumbiar so frammarliga, at høvdu trupulleikar ikki tikið seg upp við lendisánararnar "Ivan land" í Vági, sum steðgaðu vegagerðini har, hevði framhaldandi vegagerð verið so langt á leið komin, at vit helst vóru inni í hálvum fjalli. Men sum við nærum øllum, henda samgongan tekst við, er málið um Sumbiarbergholið darvað, bronglað, útsett og dyrkað, sigur Atli Dam.

Gerast siðuloypanði

Annars upplýsir Atli Dam at ætlanin hjá undanfarna landsstýrið var, at landsverkfrøðingurin skuldi gera bergholini til Trøllanesar og Gásadal. Ætlanin var, at hesi skuldu figgjast yvir figgjarlögina.

Hinvegin var ætlanin, at bergholini til Lørvíkar, Sumbiar og bergholið millum Kaldbaksfjørð og Kollafjarðardal skuldu gerast av byggifyritøkum og við serligari figging, so leiðis at báðir bólkar av bergholum kundu fremjast siðuloypanði.

Pauli og Hilmari skúgv-að afturum

— Eg kann ikki annað enn harðliga mótmæla, at landsstýrið hevur skúgv-að sumbiarbergholið afturum.

— Minnst skal eisini á, at Fólkaflokkurin nýtti hetta mál í valstríðnum til fólkatingsvalið í fjør. Undir valstríðnum í Suðuroy boðaði Jógvan Sundstein frá, at bergholið til Sumbiar lá sera frammarliga í røðini.

— Nú kann berast ótti fyri, at hetta lyftið er skúgv-að til viks av Paula Ellefsen og Hilmari Kass, sigur Atli Dam.

Var tað ikki iva-samt at lata konkurrentar gera tara-kanning-arnar

Tað spyr Jørgen Thomsen, lögtingsmaður, m.a. í eini grein. Hann visir á, at tá landsstýrið noktaði at stuðla eina framhaldandi rakstri av taravirknum, var virkið við at fáa loysn á føðslutrupulleikunum

Síða 12

Ráfiska-nevndin viðger støðuna hjá upsanum

Síða 8

Uppskotið um sáttmála stovn fekk rættuliga góða undirtøku

Tingið hevur havt 1. viðgerð av lögtings-uppskotinum, sum miðjar móti at tryggja skipasmíðunum stóðugt arbeiði

Síða 3

Hálfjóra í Havnar Sjúkrakassa:

Læknarnir fáa skyldina

Kommunulæknarnir fáa størsta partin av skyldini fyri vánaliga figgjarstandin hjá Havnar Sjúkrakassa.

Øðrvísi kann eitt tíðindaskriv frá sjúkrakassanum, sent út eftir eyka-umboðsmannafundin mánakvöldið, ikki skiljast.

Har stendur m.a.:

«Vit finga ein lækna aftrat í 1981 og hevur tí verið góðið til fimm læknar fyri alt árið 1982. Sjálvt um tað bert skuldi verið talan um eitt betri byti millum læknar, so er veruleikin tann, at fleiri læknar verða, størri verða útreiðslurnar».

Og hetta verður so skorið út í pappi í næsta broti í tíðindaskrivinum:

«Tað er ikki nógv limirnir kunna gera fyri at minka um útreiðslurnar, av tí at sjúkrakassin er rættiliga bundin av teimum veitingum, sum læknar ávísar. Her verður hugsað um medisín, serlækna-hjálp, fysiurgiskar viðgerðir o.a.t., og tí eru tað at kalla mest læknarnir, sum tyngja figgjarstøðukassans».

Dýrur heilivágur

A eyskaumboðsmannafundinum góðtók umboðsmannaráðið eitt uppskot frá nevndini um at hækka limagjaldið við 5 kr. næsta

ár. Í 1983 gjalda A-limir í Havnar Sjúkrakassa 50 kr. um mánaðin og B-limir 60 kr.

Hetta er neyðugt fyri at standa móti væntandi vaksandi útreiðslum. Hóast at nevndin vónar at fáa javnvág í roknskapin fyri 1982.

Heilivagurin tyngir eisini roknskapin hjá Havnar Sjúkrakassa. Hann nýðist helst út við 2,6 mill. kr. til heilivág í hesum árinum. Heilar 400.000 kr. meira enn í fjør. Hægri prisir eru orsøkin, sigur sjúkrakassin.

Til lækna í arbeiðstíðini

Limirnir kunna sjálvir ikki gera so nógv fyri at bota um støðuna, sigur sjúkrakassin.

Men teir kunna tó lata vera við at geva lækunum høvi til at senda úrtíðarrokningar:

«Úrtíðarrokningarnar frá lækunum eru framvegis ein stór og avgerandi útreiðsla. Høvdu limirnir bert farið til lækna uttanfyri arbeiðstíð, tá tað er neyðugt, og læknarnir bert sent rokningar til sjúkrakassan, tá talan er um bráðkomna hjálp ella versnaða sjúku, so kundu vit skjótt spart eina kvart millión um árið».

hd

Kommunulækni:

— Avgjørt ikki ov dýr!

Andor Ellefsen, kommunulækni í Havn og formaður í Kommunulæknefelagnum, visir avgjørt aftur, at læknarnir eru sín dýrur kleppur fyri Havnar Sjúkrakassa.

Hann sigur, at sammett við kommunur av somu stødd í Danmark og sammett við onnur læknaðomi í Føroyum liggur Havnin lagt, hvat úrtíðarrokningin viðvíkir.

Ein orsøkin til hetta er

ivaleyst tann, at nógv fara á skaðastovuna á Landsjúkrahúsini í staðin fyri til kommunulæknan. Sjúkrakassin rindar onki fyri fólk, sum fáa viðgerð á skaðastovuni, sigur Andor Ellefsen.

Andor Ellefsen sigur, at orsøkin til tær vaksandi útreiðslurnar hjá sjúkrakassanum er einfaldliga tann, at tænastan er vorðin betri. Vit hava til domis fleiri serlæknar nú.

hd